

หลักการการป้องกันปัญหาเสพติด: การประยุกต์จากหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม

Drug Prevention Principles: Application from Islamic Doctrine

อิสมาแอล เจเล็ง¹
Ismael Cheleng¹

Received: 9 August 2023

Revised: 15 December 2023

Accepted: 26 December 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอหลักการและแนวทางในการป้องกันปัญหาเสพติดประยุกต์จากหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม โดยการศึกษาเอกสารจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ คัมภีร์อัลกุรอาน หนังสืออัลหะดีษ เอกสารงานวิจัยและบทความวิชาการ จากการศึกษาพบว่าศาสนาอิสลามได้กำหนดบทบัญญัติต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อปฏิบัติและข้อห้าม โดยมีจุดประสงค์เพื่อรักษาผลประโยชน์พื้นฐานของมนุษย์ทั้งห้าประการ ได้แก่ ศาสนา ชีวิต ทรัพย์สิน สติปัญญา และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ศาสนาอิสลามมีบทบัญญัติห้ามสิ่งเสพติดเพื่อประโยชน์ในการดูแลสติปัญญาของมนุษย์ซึ่งเป็นหนึ่งในห้าประการดังกล่าวไม่ให้เสียหาย เพราะสิ่งเสพติดทุกชนิดเป็นโทษต่อระบบสมองของผู้เสพ ทำให้ผู้เสพมีเมามาไม่ได้สติ อาจก่ออาชญากรรมร้ายแรง ละเมิดต่อศีลธรรมอันดีงาม หลักการป้องกันปัญหาเสพติดประยุกต์จากหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ครอบครัวต้องให้ความสำคัญในการดูแลอบรมลูก ต้องคบเพื่อนที่ดีเคร่งศาสนา และอย่าฟุ่มเฟือย

คำสำคัญ: การป้องกัน, ยาเสพติด, ศาสนาอิสลาม

Abstract

This article aims to present principles and guidelines for preventing drug problems, adapted from the teachings of Islam by studying documents from important sources, namely the Qur'an, Hadith books, research papers, and academic papers. The study found that Islam has established various commandments, both obligations and prohibitions, with the purpose of upholding the five fundamental interests of humanity: religion, life, property, intellect, and human dignity. Islam forbids addictive substances for the sake of caring for human intelligence, which is one of the five things not to be damaged. This is because all kinds of drugs are harmful to the brain's systems, causing intoxication and impaired judgment, which may lead to unconsciousness or the commission of serious crimes that violate good morals. The principles of drug prevention derived from the doctrines of Islam emphasize that families must pay

¹ อาจารย์ประจำ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

¹ Lecturer, Faculty of Humanities and Social Science, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

attention to the care and training of children, associate with good, religious friends, and avoid extravagance.

Keywords: Prevention, Drugs, Islam

บทนำ

ปัญหายาเสพติดนับได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยและทั่วโลกมายาวนาน และทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นทุกวันเนื่องจากส่งผลกระทบต่อทั้งด้านสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตของผู้เสพ นอกจากนี้ยังส่งผลในด้านการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนความมั่นคงของประเทศ (ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข, 2564)

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และแพร่ระบาดเข้าไปในทุกสถาบันของสังคมทุกเพศทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน ทั้งในเขตเมืองและชนบท รวมถึงกลุ่มนักเรียน นักศึกษา จนทำให้ดูเหมือนว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคม ประกอบกับปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดและแพร่กระจายของยาเสพติดยังดำรงอยู่และขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาเชิงโครงสร้างทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนแหล่งอบายมุข เช่น สถานบริการ และสถานบันเทิงเรีงรมย์ต่างๆ ส่งผลทำให้ปัญหายาเสพติดยิ่งขยายตัว กลายเป็นภัยคุกคามที่ก่อดร่อนเป็นบ่อนทำลายสังคมไทยมากยิ่งขึ้น และส่งผลกระทบกว้างขวางทั้งต่อตัวบุคคลและสังคมโดยรวม โดยเฉพาะกระทบต่อพัฒนาการทางร่างกาย จิตประสาทและทำลายสมองของเยาวชนและแรงงานที่เป็นพลังที่สำคัญในอนาคต ซึ่งเป็นยุคเศรษฐกิจใหม่ที่ต้องการสติปัญญา ความรู้เป็นฐานในการพัฒนา ส่งผลกระทบต่อความอบอุ่นความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน ความสงบสุขของสังคม ตลอดจนกระทบถึงชื่อเสียงและเกียรติภูมิของ

ประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

ปัญหายาเสพติดจึงเป็นปัญหาสังคมที่ทุกคนในสังคมจำเป็นต้องเร่งแก้ไขและป้องกัน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประเทศทั้งในด้านความสงบเรียบร้อยของสังคม เศรษฐกิจของประเทศ ทางด้านทรัพยากรบุคคลเป็นการทำลายกำลังสำคัญของชาติในอนาคตให้เกิดความล้มเหลวทางการศึกษา จะเห็นว่าปัญหายาเสพติดได้ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น จนแพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่นั้นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นโดยนักเรียน นักศึกษายังคงเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่มีโอกาสสูงต่อการเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดได้ง่าย ด้วยเหตุผลที่เป็นปัจเจกบุคคลทางสถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงต้องให้ความสำคัญกับปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องและจริงจังในส่วนของรัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหายาเสพติดจึงมีนโยบายประกาศสงครามกับยาเสพติดโดยใช้พลังแผ่นดินเป็นการทำสงครามที่ไม่ใช้การสูญเสียดินแดน แต่สูญเสียอนาคตเยาวชนของชาติ และพร้อมจะทุ่มเททรัพยากรทุกอย่างที่มีอยู่ เพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติด และรวมพลังแผ่นดินเพื่อยุติยังการแพร่ระบาดของยาเสพติดรวมทั้งปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการดำเนินการในเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการเพิ่มบทบาทให้ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคธุรกิจ เอกชนและสื่อมวลชน ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเพิ่มขึ้นโดยยึดหลักการป้องกันนำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการบำบัดผู้ค้าต้องได้รับโทษ

เอาชนะยาเสพติดโดยรวมพลังทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีบทบาทเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2550)

สถานการณ์ในปัจจุบันพบว่าการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างกว้างขวางและรุนแรงมากขึ้น ก่อให้เกิดความสูญเสียกับประเทศชาติหลายด้านด้วยกันทั้งด้านกำลังคน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมืองการปกครอง ปัญหาเสพติดกลายเป็นปัญหาสำคัญของชาติที่ทุกๆ รัฐบาลจะต้องยกขึ้นมาเป็นนโยบายลำดับต้นๆ ในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากรายงานผลการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ ปี 2559 มีจำนวน 169,448 คดี ผู้ต้องหา 182,225 คน เป็นคดีไม่ทราบผู้กระทำความผิด 1,282 คดี จำแนกเป็นคดียาบ้า 115,381 คดี ของกลาง 123.62 ล้านเม็ด ไอซ์ 15,154 คดี ของกลาง 2,331.41 กิโลกรัม เฮโรอีน 836 คดี ของกลาง 333.57 กิโลกรัม โคเคน 63 คดี ของกลาง 54.57 กิโลกรัม กัญชาแห้ง 10,122 คดี ของกลาง 33,234.07 กิโลกรัม กัญชาสด 925 คดี ของกลาง 1,702.53 กิโลกรัม และ พืชกระท่อม 23,206 คดี ของกลาง 86,212.73 กิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติผลการจับกุมโดยภาพรวมในปี 2558 กับปี 2559 พบว่าตัวยาเสพติดที่สำคัญ เช่น ไอซ์ เฮโรอีน และ กัญชาแห้ง มีปริมาณของกลางเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะไอซ์ มีจำนวนคดี และปริมาณของกลางเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงปริมาณของกลางไอซ์ และ เฮโรอีนที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการลำเลียงไปยังพื้นที่ภาคใต้ และการส่งออกไปขายทางต่างประเทศสำหรับยาไอซ์ มีการแพร่ระบาดในกลุ่มผู้เสพยาใหม่เพิ่มมากขึ้น (บุรฉัตร จันทรแดง, 2560)

รัฐบาลจึงได้กำหนดให้ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ

ปราบปรามยาเสพติดเป็นหน่วยงานกลางจึงได้กำหนดแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2565 เป็นแผนที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม, 2564)

จากที่กล่าวมาอิสลามได้กำหนดบทบัญญัติต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อปฏิบัติและข้อห้ามโดยมีจุดประสงค์เพื่อรักษาผลประโยชน์พื้นฐานของมนุษย์ทั้งห้าประการคือ ศาสนา ชีวิต ทรัพย์สิน สติปัญญา และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะเห็นได้ว่ายาเสพติดนอกจากจะทำให้โทษต่อร่างกายผู้เสพแล้ว บางครั้งอาจจะก่อผลเสียต่อผู้อื่นหรือต่อสังคมอีกด้วย ด้วยเหตุนี้อิสลามจึงได้มีบัญญัติห้ามสิ่งเสพติด โดยได้มีบทบัญญัติห้ามในอัลกุรอานไว้ ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย แท้จริงแล้วสุรา การพนัน รูปปั้นต่างๆ และการเสียสละนั้นคือสิ่งสกปรกซึ่งเป็นงานของชัยฏอน ดังนั้น พวกเจ้าจงละทิ้งมันเถิด เพื่อพวกเจ้าจะได้ประสบความสำเร็จ” (อัล-มาอิดะฮ์ : 90)

สิ่งเสพติดอื่นๆ ในปัจจุบันซึ่งไม่ได้มีระบุในอัลกุรอานนั้นก็เป็นสิ่งต้องห้ามเช่นกัน โดยอาศัยการเปรียบเทียบกับสุรา เพราะต่างก็ให้โทษต่อร่างกายมนุษย์และทำให้เกิดการเสียสติได้เท่าๆ กัน อีกทั้งยังมีการยืนยันจากท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลิม ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถทำให้เกิดอาการมึนเมาได้นั้นมีสถานะเหมือนกับสุรา โดยที่ได้กล่าวไว้มีใจความว่า “ทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้เมาได้นั้นก็เหมือนสุรา และสุราทุกชนิดนั้นเป็นที่ต้องห้าม” อัลหะดีษบันทึกโดยมุสลิม (อาลี อีซา, 2543)

ครอบครัว

ครอบครัวเป็นแหล่งกำเนิดแรกของมนุษย์ และยังเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมต่างๆ ด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงคำสอน

ของหลักศาสนบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ครอบครัวประกอบด้วยสามี ภรรยาและลูกคำสั่งของอิสลามเกี่ยวกับครอบครัวนั้นชัดเจน กล่าวคืออิสลามกำหนดให้ผู้ชายเป็นผู้รับผิดชอบในการทำงานและจัดหาสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตให้แก่ภรรยาและลูก และต้องคุ้มครองคนในครอบครัวให้พ้นจากความชั่วช้าเลวทรามต่างๆ ส่วนผู้หญิงได้กำหนดหน้าที่สำหรับการดูแลบ้าน อบรมและเลี้ยงดูลูก จัดหาความสะดวกสบายและความพึงพอใจให้แก่สามีและลูก หน้าที่ของลูกคือการเคารพและเชื่อฟังพ่อแม่ และเมื่อเติบโตแล้วจะต้องรับใช้พ่อแม่และจัดหาสิ่งจำเป็นให้แก่ท่านทั้งสองอิสลามถือว่าโดยสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์แล้วสตรีย่อมมีฐานะที่ทัดเทียมกันกับบุรุษเพศ และอิสลามถือว่าสัมพันธ์ภาพระหว่างสองเพศดังกล่าว ควรต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเอื้ออาทร ความห่วงใย ความรัก และโอบอ้อมอารีที่อยู่ในกรอบของศาสนา ต่างฝ่ายต่างปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุดเพื่อรังสรรค์ จรรโลงสังคมที่เปี่ยมสุข ครอบครัวคือเสาหลักที่ค้ำจุนการพัฒนาสังคม การแต่งงานและใช้ชีวิตฉันสามีภรรยา คือ มาตรการหลักในการเสริมสร้างครอบครัวอันอบอุ่นเป้าหมายประการหนึ่งในการครองเรือนในทัศนะของอิสลาม นั่นก็คือ การรับภาระต่อชีวิตร่วมกัน การสมรสมิใช่การทดลองใช้ชีวิตร่วมกันชั่วคราวแล้วก็เลิกรากันไป หากแต่การสมรสโดยแท้จริงแล้วก็คือพันธะสัญญาสายใยแห่งจิตวิญญาณระหว่างคู่สมรสว่า จะต้องรับผิดชอบและใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันตลอดไป โดยเฉพาะสตรี นับว่าเป็นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุดในชีวิตของเธอ โดยเหตุนี้เองพระองค์อัลลอฮ์ (ช.บ.) ผู้ทรงปรีชาญาณได้วางระบบครอบครัวโดยมีเป้าหมายเพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อัลลอฮ์ทรงตรัสไว้ในอัลกุรอานความว่า : และ (หนึ่ง) ในสัญญาณทั้งหลายของพระองค์ คือ พระองค์ได้ทรงสร้างคู่ครองมาจากตัวของเจ้าเพื่อสุเจ้าจะได้มีใจสงบในตัวเอง และพระองค์ทรง

บันดาลให้มีความรักและความเอ็นดูในระหว่างสุเจ้า (ให้สามีภรรยารักใคร่ เห็นใจกัน) แท้จริงในนั้น แน่นนอนมีสัญญาณสำหรับหมู่ชนผู้ตรึกตรอง (อรรูม :21)

สถาบันครอบครัวจะต้องมีบทบาทในการสังเกต และสามารถวัดขั้นพฤติกรรมเด็กและให้ความสำคัญในการดูแลอบรมลูกหลานตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็นบิดามารดา เมื่อไม่สนใจต่อปัญหาของพวกเขาก็ไม่ปลูกฝังศีลธรรมและจรรยา ก็จะทำให้ช่องว่างระหว่างเด็กกับความอบอุ่นทางครอบครัว ในที่สุดเยาวชนที่ควรจะเป็นคนดีของสังคมหันไปพึ่งยาเสพติดและสร้างจุดบอดขึ้นในสังคม ดังที่ท่านนบี ได้กล่าวไว้ว่า“เด็กทุกคนนั้นเกิดมาตามธรรมชาติที่สะอาดบริสุทธิ์ ดังนั้นพ่อแม่ของเขานั้นแหละที่ทำให้เขาเป็นยิว เป็นคริสต์ หรือเป็นพวกบูชาไฟ” อัลหะดีษบันทึกโดยบุคอรี (อาลี อีซา, 2543)

เพื่อน

อิสลามสนับสนุนการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างตัวเรากับเพื่อนมนุษย์ การติดต่อสัมพันธ์นั้นต้องเริ่มด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่อให้อัลลอฮ์ทรงตอบรับและให้ความจำเริญแก่ท่านนี้ ดังนั้นเราจึงสามารถคบหากับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วย ความบริสุทธิ์ใจและสนิทใจ ดังจากโองการจากอัลกุรอานความว่า “ในวันกิยามะฮ์นั้น บรรดาผู้ที่เคยเป็นเพื่อนกัน ต่างก็จะกลายเป็นศัตรูกัน นอกจากบรรดาผู้ที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์เท่านั้น” (อซซุครุฟ : 67)

อิสลามเน้นอยู่เสมอถึงการแสดงสัญลักษณ์แห่งความยิ่งใหญ่โดยสนับสนุนการรวมตัวของมุสลิม และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ยิ่งจำนวนมุสลิมมีมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งเพิ่มความจำเริญจากอัลลอฮ์ มากเพียงนั้น ดังหะดีษที่ท่านเราะซูล กล่าวไว้มีความว่า“การละหมาดของคนคนหนึ่งร่วมกับอีกคนหนึ่งนั้น ดียิ่งกว่าการละหมาดของคนๆ นั้นคนเดียว และการที่เขา

ละหมาดร่วมกับคนสองคนนั้นย่อมดีกว่าการ
ละหมาดกับคนคนเดียว และถ้ายังมีคนเพิ่มมาก
ขึ้นเท่าใด นั่นก็คือความโปรดปรานของอัลลอฮ์
มากเท่านั้น” อัลหะดีษบันทึกโดยอัสติรมีซี (อาลี
อีซา, 2543)

ในการคบค้ากับเพื่อนฝูง ขอให้มีความ
สำคัญคือความบริสุทธิ์ใจ และให้ทุกอย่างก้าวไป
ในหนทางของอิสลาม และนั่นคือความหมายที่ว่า
“รักกันเพื่ออัลลอฮ์ ไม่รักกันกันเพื่ออัลลอฮ์” และ
นี่คือความรักในแบบอิสลามที่แท้จริง เมื่อความ
ปรารถนาของมุสลิมในการคบเพื่อนเพื่ออัลลอฮ์นั้น
เขาก็จะได้รับผลตอบแทนอย่างมหาศาล ดังหะดีษ
กุดซี ย ท่านเราะซูล กล่าวว่า อัลลอฮ์ตรัสไว้มีความ
ว่า “บรรดาผู้ที่รักกันอันเนื่องมาจากความยิ่งใหญ่และ
เจตนาของข้าฉัน เขาจะอยู่ภายใต้ร่มเงาแห่ง
อะรัชของข้า ในวันที่ไม่มีร่มเงาใดๆ นอกจากร่ม
เงาของข้าเท่านั้น” อัลหะดีษบันทึกโดยมุสลิม
(อาลี อีซา, 2543)

เพื่อนที่ดีนั้นย่อมจะนำพาเพื่อนของเขาสู่
ชัยชนะทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ส่วนเพื่อนที่ไม่ดี
นั้น ก็มากน้อยแล้วที่สร้างความเจ็บปวดให้แก่
เพื่อนของเขา เพราะทั้งสองนั้นได้ตกอยู่ภายใต้
การชักนำของชัยฏอน ดังที่อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ความ
ว่า “ในวันที่ผู้ธรรมต่อตนเองจะกัดมีขอของเขา
(วันกิยามะฮ์) แล้วกล่าวว่า หวังว่าฉันจะได้อยู่ใน
หนทางของท่านเราะซูลเหลือเกิน โอ้ความวิบัติ
เอ๋ย หวังว่าฉันจะไม่เอาคนๆ นั้นมาเป็นเพื่อนอีก
เพราะเขาทำให้ฉันหันเหออกจากอัลกุรอาน ภาย
หลังจากที่อัลกุรอานได้มีมายังฉันแล้วและแท้จริง
ฉันนั้นเป็นผู้หลงกลวง” (อัลฟุรกอน : 27-29)

ท่านเราะซูล ได้เตือนเกี่ยวกับการเลือก
คบเพื่อน โดยที่เราเลือกที่จะนำตัวเข้าไปอยู่ใน
กลุ่มบุคคลเหล่านั้นดังที่ท่านเราะซูล กล่าวว่า
“อุปมาเพื่อนที่ดี อุปมัยดังคนที่มีของหอม (ชะมด
เซียะ) แม้ว่าจะไม่มีสิ่งใดจากของหอมนั้นมาถูก
ท่านเลย แต่กลิ่นของมันก็จะมาถูกท่านด้วย และ

อุปมัยเพื่อนที่เลว อุปมัยดังช่างหลอมเหล็ก แม้ว่า
สิ่งสกปรกจากเตาฟืนจะไม่ถูกท่าน แต่เถ้าถ่าน
ของมันก็จะถูกท่าน” อัลหะดีษบันทึกโดยอบูดาวัต
(อาลี อีซา, 2543)

ท่านนบี ยังได้สอนแก่เราว่า ถ้ารักเพื่อน
คนใดก็ให้บอกแก่เขาว่าเรารักเขา ทั้งนี้เพื่อที่จะ
เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ให้กระชับยิ่งขึ้น ดังหะ
ดีษของท่านนบี ซึ่งมีความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดใน
พวกเจ้ารักพี่น้องของเขา ก็จงบอกให้เขารู้ว่ารัก
เขา” อัลหะดีษบันทึกโดยอะหมัด (อาลี อีซา, 2543)

ท่านนบียังได้เสริมอีกว่า ถ้าเราจะคบ
เพื่อนคนใดก็ให้ถามชื่อ สกุล และควรจะรู้ว่าเขา
มาจากไหน เป็นใครกัน “เมื่อคนหนึ่งคนใดเป็นมิตร
กัน ก็จงถามถึงชื่อของเขา และชื่อบิดาของเขาว่า
เป็นใครเพราะจะทำให้กระชับความสัมพันธ์กัน
มากขึ้น” อัลหะดีษบันทึกโดยอัสติรมีซี (อาลี
อีซา, 2543)

ท่านนบีได้ส่งเสริมให้เราผูกมัดจิตใจของ
เพื่อน เพื่อให้ความรักนั้นยาวนานโดยการให้ของ
ขวัญ ซึ่งของขวัญนั้นไม่จำเป็นต้องมีค่าเป็นวัตถุ
หรือใหญ่โต เพียงแต่ให้รู้ว่ามีค่าแห่งน้ำใจระหว่าง
เพื่อนก็เพียงพอแล้ว ดังถ้อยคำของท่านเราะซูล ที่
ว่า “จงให้ของขวัญกันเถิด เพราะการให้ของขวัญ
กันนั้น จะเป็นการขจัดความขุ่นข้องหมองใจกัน”
อัลหะดีษบันทึกโดยอัสติรมีซี (อาลี อีซา, 2543)

สิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมนับว่าเป็นอิทธิพลสำคัญอย่าง
ยิ่งในการชักจูงให้บุคคลใช้ยาเสพติด เช่น อยู่ใน
ละแวกที่มีแหล่งผลิตหรือแหล่งระบาคที่สามารถ
เข้าถึงได้ง่ายการค้ายาเสพติด ครอบครัวขาด
ความอบอุ่น มนุษย์มักจะปรับตัวให้เข้ากับ
สิ่งแวดล้อมซึ่งในสภาพปัจจุบัน สิ่งแวดล้อม รอบๆ
ตัวมีส่วนชักนำ ชักจูงให้เยาวชนหลงไปในทางที่
ผิดง่าย ในทัศนะอิสลามมนุษย์มีหน้าที่บริหาร
จัดการโลกนี้ให้เป็นไปตามความประสงค์ของ
พระองค์ มนุษย์เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จรรโลง

สังคมสู่การพัฒนาและความเจริญ ถึงแม้มนุษย์จะมีสติปัญญาและมีสามัญสำนึกในการทำความดีแต่บางครั้งมักถูกชักจูงด้วยอารมณ์ใฝ่ต่ำ และความต้องการที่ไม่มีวันสิ้นสุด เป็นเหตุให้มนุษย์ทำลายสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบข้าง หรือแม้กระทั่งตนเอง อัลลอฮ์ ได้ตรัสในอัลกุรอานความว่า :และหากว่าความจริงได้คล้อยตามอารมณ์ใฝ่ต่ำของพวกเขาแล้ว ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินรวมทั้งบรรดาสรรพสิ่งที่อยู่ในนั้นต้องเสียหายอย่างแน่นอน (มุอัมมิnun : 71)

อิสลามส่งเสริมให้มนุษย์กระทำความดีงามความดีและสร้างคุณประโยชน์ต่อสังคม ดังปรากฏในหะดีษ ความว่า อีมาน(ศรัทธา)มี 70 กว่า หรือ 60 กว่าสาขา สุตยอดของอีมานคือคำกล่าวที่ว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และอีมานที่มีระดับต่ำสุดคือ การเก็บกวาดสิ่งที่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้นถนนหนทาง อัลหะดีษ บันทึกโดยมุสลิม (อาลี อีซา, 2543)

การเก็บกวาดขยะสิ่งปฏิกูลและสิ่งที่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้นถนนหนทาง ถึงแม้จะเป็นชั้นอีมานที่ต่ำสุด แต่หากผู้ใดกระทำความบริสุทธิ์ใจและหวังผลตอบแทนจากความโปรดปรานของอัลลอฮ์แล้ว เขาจะได้รับการอภัยโทษจากอัลลอฮ์ และเป็นสาเหตุที่ทำให้เขาเข้าสวรรค์ ดังหะดีษบทหนึ่งความว่า อนุฮ์รียเราะฮ์เล่าว่า ฉันได้ยืนท่านนะบีมุฮัมมัด กล่าวว่า แท้จริงฉันเห็นชายคนหนึ่งกำลังพลิกตัวในสวรรค์เนื่องจากเขาเคยตัดทิ้งต้นไม้ที่ล้มทับบนถนนเพื่อมิให้สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้คนที่สัญจรไปมา อัลหะดีษบันทึกโดยมุสลิม (อาลี อีซา, 2543)

หลักการและแนวทางในการป้องกันปัญหายาเสพติด

ภายใต้กระแสความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทาง

เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมเข้ากับภาวะวิกฤติต่างๆ ที่กำลังเกิดขึ้น และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ในสังคมปัจจุบันภาวะวิกฤติที่เห็นได้ชัด ได้แก่ ความขัดแย้งอันเนื่องมาจากปัญหาการแย่งชิงทรัพยากร ความไม่เป็นธรรมในสังคม การล่มสลายของสังคมชนบท การพลัดพรากแตกแยกในครอบครัว และความอ่อนล้าของระบบคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันศาสนา โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ที่มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ตามสภาพความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และยังพบว่ากลุ่มผู้ติดยาเสพติดมีการแพร่ระบาดจากกรรมกรผู้ใช้แรงงานไปยังกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่สืบเนื่องกันมาเป็นเวลานานตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน และมีแนวโน้มว่ายังคงเป็นปัญหาต่อไปในอนาคต เพราะเป็นปัญหาที่สลับซับซ้อนและมีการผลิตยาเสพติดชนิดใหม่ที่มีความร้ายแรงเพิ่มขึ้นตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม, 2564)

ครอบครัว

ครอบครัวต้องให้ความสำคัญในการดูแลอบรมลูก สิ่งที่มีมนุษย์หลีกเลี่ยงไม่ได้คือ การบริหารงานปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคนตามวงจรชีวิตของมนุษย์ พ่อแม่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก คุมีหน้าที่แนะนำสั่งสอนลูกศิษย์ จากสังคมจุดเล็กไปสู่จุดใหญ่โยงโยเป็นลูกโซ่ หากช่วงหนึ่งช่วงใดขาดตอนลง การดำเนินชีวิตและการบริหารก็จะแปรปรวนเป็นเหตุให้เกิดความวุ่นวายไม่สงบสุข โดยเริ่มจากสังคมจุดเล็กๆ ด้วยเหตุนี้เอง อิสลามจึงเรียกร้องมนุษย์ชาติไปสู่การสร้างครอบครัวที่ดีงาม ด้วยการส่งเสริมให้มีการสมรสกับสตรีที่ดี เพื่อนางจะได้เป็นแม่พิมพ์ที่ดี และแบบฉบับอันดีงามแก่กุลบุตร กุลธิดา ส่งเสริมความประพฤติที่ไม่เห็นแก่ตัว โอบอ้อมอารีและความรักในโครงสร้างของ

ระบบครอบครัวที่มีการจัดการอย่างดี ต้องหันมาพิจารณาแนวทางการสมรสที่อัลลอฮ์ (ช.บ.) และท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.) สั่งเสียไว้เป็นแบบอย่าง โดยธรรมชาติของมนุษย์แล้ว การก่อร่างสร้างตัว และครอบครัวเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในอิสลาม อัลลอฮ์(ช.บ.) ทรงตรัสความว่า : และจงให้พวกเจ้าแต่งงานกับผู้เป็นโสดในหมู่พวกเจ้า และคนดีๆ จากปวงบ่าวผู้ชายของพวกเจ้า และทาสหญิงของพวกเจ้า หากพวกเขาอยากจน อัลลอฮ์ (ช.บ.) จะทรงให้พวกเขาร่ำรวยขึ้นจากความโปรดปรานของพระองค์ และอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงไพบูลย์ และทรงรอบรู้อยิ่ง (อันนุร : 32)

เพื่อให้ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีการจัดการอย่างดีและมีระเบียบวินัย อิสลามได้วางมาตรการไว้ดังต่อไปนี้

(1) สามีได้ถูกกำหนดให้มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าครอบครัว ไม่มีสถาบันใดที่สามารถทำงานได้อย่างราบรื่นถ้าหากไม่มีหัวหน้าจัดการ เป็นไปไม่ได้ที่เมืองหนึ่งเมืองใดจะไม่มีผู้ปกครอง ถ้าหากไม่มีใครควบคุมสถาบันความปั่นป่วนวุ่นวายก็จะติดตามมา หากทุกคนในครอบครัวต่างคนต่างทำตามใจของตัวเอง ครอบครัวนั้นคงจะไม่มีอะไรนอกจากความปั่นป่วนวุ่นวาย ถ้าสามีไปทางหนึ่ง ภรรยาไปอีกทางหนึ่ง อนาคตของลูกจะต้องถูกทำลาย ในครอบครัวจะต้องมีคนหนึ่งเป็นหัวหน้าเพื่อรักษาระเบียบวินัย อิสลามจึงได้มอบตำแหน่งนี้ให้แก่สามี ด้วยวิธีการนี้เองที่ทำให้ครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่มีระเบียบวินัยของอารยธรรมและเป็นแบบจำลองสำหรับสังคมใหญ่

(2) หัวหน้าครอบครัวจะต้องมีความรับผิดชอบ คือ มีหน้าที่ทำงานและทำทุกสิ่งที่เป็นเรื่องนอกบ้านเพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว เพื่อให้ผู้หญิงจะสามารถอุทิศเวลาอย่างเต็มที่ในการดูแลงานบ้านและเลี้ยงดูลูก ซึ่งเป็นอนาคตของสังคม ผู้หญิงได้ถูกสั่งให้อยู่ในบ้านและรับผิดชอบงานที่ต้องทำ อิสลามไม่ต้องการเก็บภาษีจากรายได้ของผู้หญิง การเลี้ยงดูบุตรและดูแลงานบ้านแล้วยัง

ต้องออกไปทำงานหารายได้นอกบ้านอีกนั้น เป็นเรื่องที่ไม่เป็นธรรมอย่างแน่นอน แต่มีได้หมายความว่าผู้หญิงไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเลย หากจำเป็นเธอก็สามารถออกนอกบ้านได้ ศาสนาอิสลามนั้นได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งยวดในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานในฐานะที่เขาเหล่านั้นคือความโปรดปรานจากองค์อัลลอฮ์ (ช.บ.) ซึ่งจะนำเอาความปลื้มปิติยินดี และความสุขที่แท้จริงมาสู่มนุษย์เรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้มีศรัทธามั่นต่อพระองค์ดังพระดำรัสของพระองค์อัลลอฮ์ (ช.บ.) ในอัลกรุอันความว่า อันทรัพย์สมบัติและบรรดาลูกๆ นั้นเป็นสิ่งประดับในชีวิตทางโลก (อัลกะษีฟ : 46)

ด้วยเหตุดังกล่าวอิสลามจึงบัญญัติหน้าที่ต่างๆ ซึ่งจำเป็นบนบรรดาผู้ปกครองในลักษณะโดยทั่วไป และบรรดาบิดามารดาทั้งหลายเป็นการเฉพาะที่จะต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หน้าที่เหล่านี้คือสิทธิที่บรรดาแก้วตาดวงใจลูกบุตรกุลธิดาพึงได้รับนับตั้งแต่อายุเยาว์วัย ดังต่อไปนี้

ประการแรก การฝึกหัดลูกๆ ทั้งหลาย เรื่องการละหมาด เริ่มตั้งแต่อายุได้ 7 ขวบ จวบจนกระทั่งอายุ 10 ขวบ

ประการที่สอง การพาลูกไปมัสยิดเพื่อให้เกิดการคุ้นเคยกับการนมัสการละหมาดด้วยความสมัครใจและรักในอบิดะห์ ศาสนกิจต่างๆ การดังกล่าวนี้คือ สิ่งที่อิสลามได้ให้การส่งเสริมอยู่โดยตลอดเวลา

ประการที่สาม ให้สอนเรื่องการขออนุญาตขณะต้องการเข้าบ้านเรือน เคหะสถาน หรือสถานที่ส่วนตัวของผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อให้เคยชินกับการรู้จักเคารพและให้เกิดจิตต่อผู้อื่น เช่นเดียวกัน พ่อแม่ จะต้องสอนมารยาทในการเข้าบ้านตนเองในเวลาต่างๆ ซึ่งเป็นช่วงของการพักผ่อน อันได้แก่มารยาทในการเข้านอน มารยาทในการตื่นนอน ตลอดจนการขออนุญาตต่อพ่อแม่ในกิจการต่างๆ ทั้งปวง

ประการที่สี่ พ่อแม่จะต้องสอนลูกในเรื่อง จรรยา มารยาท และคุณธรรมที่สำคัญต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ อาทิ ความซื่อสัตย์ ความจริงใจต่อเพื่อนมนุษย์ การพูดจาที่ไพเราะเสนาะหู การไม่หักหลัง ทรมานหรือบีบคั้นในสัญญา ไม่โกหก วิธีการดังกล่าวนี้จะยังผลให้ลูกๆ รู้จักเกียรติและมีหลักการที่ดีในการปฏิสัมพันธ์กับผู้คนในสังคม

ประการที่ห้า การตักเตือนแนะนำหรือสั่งสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง พ่อแม่จะต้องกระทำด้วยความนิ่มนวล ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับวัยของลูก ควรหลีกเลี่ยงการดุด่า การตำหนิอย่างรุนแรง ด้วยถ้อยคำที่หยาบคายต่างๆ เพราะนั่นคือการพ่นพังก่อปณิสัยที่หยาบช้าต่างๆ ในหัวใจของลูก โดยที่ไม่รู้ตัว ฟังสำนักเสมอว่า เด็กวัยเจริญเติบโตสามารถบันทึกจดจำและฝังใจในสิ่งที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของเขาได้อย่างรวดเร็วเสมอ ไม่ว่าจะดีหรือเลวก็ตาม อีกทั้งจะลืมเสียมิได้ในอันที่จะต้องสั่งสอนในเรื่องมารยาทที่ตึงตังต่างๆ อาทิ มารยาท การกินการดื่ม การเข้าห้องน้ำ การเข้าหรือการออกจากบ้านและมารยาทของการสวมใส่อาภรณ์ มารยาทเหล่านี้จะสรรสร้างลูกหลานให้เติบโตขึ้นเป็นหน่วยหนึ่ง หรือสมาชิกที่ดีมีคุณภาพเปี่ยมล้นด้วยมารยาทและมีระเบียบวินัยในสังคม

ประการที่หก พ่อแม่ที่ดีจะต้องให้ความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทร พร้อมทั้งจะเสียสละให้ลูกได้เสมอเพราะเขาเหล่านี้คือความโปรดปรานอันล้นพ้นของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าผู้บรรดาปวงบ่าวทั้งมวล

ประการที่เจ็ด พ่อแม่จะต้องเลี้ยงดูลูกบุตรกุลธิดาด้วยความเสมอภาค และเป็นธรรมเนื่อง নিজจะต้องไม่แสดงความรัก หรือโปรดปรานลูกคนใดเป็นพิเศษ เพราะจะเป็นสิ่งที่จะนำไปสู่การอิจฉาริษยาของลูกบางคน ดังกล่าวนั้นเป็นสิ่งที่อิสลามได้ห้าม อีกทั้งสำคัญให้ผู้เป็นพ่อแม่จำเป็นต้องตระหนักอยู่เสมอ (วิสุทธิ บิลล่าเต๊ะ, 2552)

สรุปจากหลักการข้างต้นสามารถนำไปประยุกต์ในการป้องกันปัญหาเสพติดได้ดังนี้ คือ พ่อแม่ หรือผู้ปกครองต้องเคร่งครัดในเรื่องของศาสนา เพราะเป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้ลูกๆ ห่างไกลจากเสพยาเสพติด โดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองอาจจะชวนลูกๆ ไปมัสยิด ให้หัวใจของเด็กๆ ผูกพันกับมัสยิด หรือทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน เมื่อไหร่ก็ตามที่เด็กๆ หรือเยาวชนได้รับความรัก การดูแล เอาใจใส่ที่ดีอย่างถูกวิธี เขาก็จะไม่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป

เพื่อน

ต้องเลือกคบเพื่อนที่ดี เคร่งศาสนา เพื่อนที่ควรคบหาเป็นมิตรนั้นจำต้องมีคุณสมบัติ 5 ประการ ดังนี้

1. เขาควรเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาด เพราะย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใดในการที่จะคบหากับผู้ที่โง่เขลา ด้วยเพราะว่าคนเหล่านั้นจะคอยทำร้ายท่านเมื่อเขาต้องการผลประโยชน์จากท่าน และ คำว่า “เฉลียวฉลาด” นั้น หมายความว่า บุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีความเข้าใจต่อสิ่งต่างๆ อย่างที่มันเป็นไป ไม่ว่า (ความเข้าใจนั้น) จะมาจากความคิดของเขาเอง หรือจากการที่เขาได้รับการบอกกล่าว (อธิบายเกี่ยวกับสิ่งนั้น) ก็ตาม

2. เขาควรเป็นผู้ที่มีมรรยาทอันดีงาม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่เขาจะต้องมี บรรดาผู้ที่มักถูกครอบงำด้วยความโกรธ อารมณ์ใคร่ใฝ่ต่ำ และปล่อยใจไปตามความต้องการของเขา ย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใดในการที่จะคบหากับคนเหล่านี้

3. เขาจะต้องไม่เป็นฟาลิซ (ผู้ละเมิดฝ่าฝืน) เช่นผู้ที่ไม่มีความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ และผู้ใดก็ตามที่ไม่มีความยำเกรงต่อพระองค์นั้น ย่อมถือว่าเขาไม่มีความน่าไว้วางใจ

4. เขาต้องไม่เป็น “ผู้อุตริกรรม” (ผู้ที่กระทำใดๆ ที่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ในศาสนา ศาสนาอิสลาม) เพราะการอุตริกรรมทั้งหลายของ

เขานั้นคือความน่าสะพรึงกลัวต่อการคบหาเป็นมิตร

5. เขาต้องไม่ฝึกไฟหรือปรารถนาต่อดุนยา

สรุปจากหลักการข้างต้นสามารถนำไปประยุกต์ในการป้องกันปัญหาเสพติดได้ดังนี้ คือ การให้เยาวชนคบเพื่อนที่ดี เครื่องครัดในเรื่องของศาสนาเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เพราะเพื่อนที่ดีจะไม่นำหรือชักชวนกันไปสู่การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทำให้สามารถเป็นเกราะป้องกันเยาวชนไม่ให้เข้าไปสู่ภาวะความเสี่ยงต่อการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้ โดยเยาวชนสามารถพบเพื่อนที่ดีในสถานที่ที่ปลอดภัยจากยาเสพติด

สิ่งแวดลอม

อย่าให้สิ่งแวดล้อมทำให้เราฟุ่มเฟือย อย่าฟุ่มเฟือย ความฟุ่มเฟือย หรือการทำให้สิ้นเปลืองนั้นเป็นพฤติกรรมของชัศตอน และฮารอม (ต้องห้าม) ในศาสนาอิสลาม ความฟุ่มเฟือย เป็นสิ่งที่ต้องระมัดระวังในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเรา เพื่อว่าจะไม่ตกอยู่ในกับดักของชัศตอน ดังที่อัลลอฮ์ ได้ทรงตรัส ความว่า “โอ้ ลูกหลานของอาดัม (หมายถึง เผ่าพันธุ์มนุษย์ทั้งมวล) จงยึดถือความมั่งคั่งงามให้มีในทุกครั้งของการนมาซ และจงกินและดื่ม และจงอย่าฟุ่มเฟือย แท้จริงแล้วอัลลอฮ์ ไม่ทรงรักเหล่าผู้ฟุ่มเฟือย (หมายถึงผู้ที่ใช้จ่ายไปอย่างไม่เกิดประโยชน์)” (อัลอะอรอฟ : 31)

มีรายงานจากท่านอัมรฺ บุตรของท่านซุฮัยบ จากบิดาของท่าน จากปู่ของท่านกล่าวว่า ท่านรอซูล กล่าวว่า :ความว่า จงกิน จงดื่ม จงสวมใส่ จงให้ทาน แตอย่าฟุ่มเฟือย และอย่าโอ้อวด อัลหะดีษบันทึกโดยท่านอิมามอะหฺมัด และท่านอิมามอบูดาวัต (อาลี อีซา, 2543)

ศาสนาอิสลามห้ามฟุ่มเฟือย สรุ่ยสรุ่ย และห้ามตระหนี่ถี่เหนียว เช่นถึงคราวจำเป็นต้องจ่าย นอกจากนี้แล้วอิสลามยังห้ามมิให้ภาคภูมิใจ

ในตัวเอง ทำตัวยิ่งใหญ่ โอ้อวดผู้อื่นที่เป็นบ่าวของอัลเลาะห์ซุบฮานะฮูวะตะอาลาด้วยกัน ซึ่งการกระทำอย่างนั้นเป็นกรกระทำที่เลียนแบบฟิรอาวัน กอรูน และฮามาน ซึ่งพวกนี้อัลลอฮ์ซุบฮานะฮูวะตะอาลา ทรงกริ้วโกรธ อันเนื่องจากพวกเขาหยิ่งโสโอหัง และทำให้เกิดบ่อนทำลายบนหน้าแผ่นดิน

ท่านรอซูล ก็เตือนประชาชาติของท่านอย่าให้มีลักษณะดังกล่าว ดังโอวาทของท่านที่ว่า :ความว่า ผู้ใดที่ในหัวใจของเขามีความโยโสโอหัง แม้จะเพียงน้ำหนักเท่าเพียงผงธุลี เขาจะไม่ได้เข้าสวรรค์ อัลหะดีษบันทึกโดยท่านอิมามมุสลิม และท่านอิมามอบูดาวัต (อาลี อีซา, 2543)

ดังนั้น จะต้องระมัดระวังในเรื่องดังกล่าวนี้ไว้ให้มาก จงกินจงดื่มกันแต่พอควร สวมใส่เสื้อผ้าก็เลือกหามาแต่พอเหมาะ และจะต้องไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่สรุ่ยสรุ่ย การที่เราจะรู้ตนเองว่าสรุ่ยสรุ่ยหรือไม่นั้น ก็วัดได้จากรายได้ของเราว่าเรามีรายได้เท่าไร และจ่ายไปเท่าไร ถ้าหากว่าเราจ่ายเกินกว่ารายได้นั้น ก็เท่ากับว่าเราเป็นคนฟุ่มเฟือย และสรุ่ยสรุ่ยแล้ว (หรือในกรณีที่ว่าเราซื้อหาสิ่งของที่ไม่มีประโยชน์ไร้สาระก็นับได้ว่าฟุ่มเฟือยเหมือนกัน) การที่เราจะจ่ายนั้น ก็ให้จ่ายไปตามสิทธิและหน้าที่ เช่น จ่ายชะกาต จ่ายค่าครองชีพของครอบครัว จ่ายไปในการติดต่อสัมพันธ์เยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง นอกจากนี้ยังควรพิจารณาผู้ที่เขาเอยปากขอ และไม่เอยปากขอ เช่น เพื่อนบ้านที่ขาดแคลน คนยากจน และคนเดินทาง ในกรณีนี้ถ้าหากเรายังไม่มีกำลังทรัพย์ที่จะหยิบยื่นให้เขาได้ก็บอกเขาไปดีๆ ว่า ตอนนี้อย่างไม่มีจนกว่าอัลลอฮ์ซุบฮานะฮูวะตะอาลา จะทรงประทานริสกีให้ด้วยความโปรดปรานของพระองค์ สรุปจากหลักการข้างต้นสามารถนำไปประยุกต์ในการป้องกันปัญหาเสพติดได้ดังนี้ คือ ดำเนินชีวิตท่ามกลางสิ่งแวดล้อมหรือสังคมปัจจุบันให้ได้ แตอย่าฟุ่มเฟือย และจงห่างไกลจากยาเสพติด

เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ให้ประโยชน์ทั้งต่อร่างกายและสมอง และยังส่งผลร้ายต่อร่างกายและสมองอีกด้วย จะเห็นว่าอิสลามได้สั่งห้ามในเรื่องของการฟุ่มเฟือย ยิ่งสำหรับยาเสพติดแล้ว อิสลามย่อมสั่งห้ามอย่างเด็ดขาด เนื่องด้วยเป็นสิ่งที่เกินเลยขอบเขตของความฟุ่มเฟือย แต่เป็นระดับของการทำลายร่างกายและสมอง

บทสรุป

อิสลามห้ามยาเสพติดต่างๆ เพราะมันเป็นสิ่งโสโครก เผลอผลาญประโยชน์และคุณค่าอันมากมายที่ชีวิตควรได้รับ เพราะการเสพลิงเสพติดเป็นการทำลายสุขภาพ ทำลายสังคม ทำลายเศรษฐกิจ ซ้ำยังเป็นผลร้ายในการปฏิบัติศาสนกิจอีกด้วย เพราะเป็นที่แน่นอนชัดเจนว่า การประกอบศาสนกิจ ที่ถูกต้องทางศาสนาแล้วมีแรงผลักดันจากสติปัญญาที่รอบคอบและร่างกายที่แข็งแรง ด้วยเหตุนี้ท่านรอซูลุลลอฮ์จึงแจ้งว่า “มุมนี่ที่แข็งแรงนั้นเป็นที่รักของอัลลอฮ์ยิ่งกว่ามุมนี่ที่อ่อนแอ” (อัลหะดีษ บันทึกลงโดย มุสลิม) “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงปกป้องตัวของสุเจ้าและครอบครัวของสุเจ้าให้พ้นจากไฟนรก ซึ่งเชื้อเพลิงของมันนั้นคือมนุษย์และหิน” (อัตตะฮะรีม : 6)

ดังนั้น เพื่อรักษาผลประโยชน์พื้นฐานของมนุษย์ทั้งห้าประการ ได้แก่ ศาสนา ชีวิต ทรัพย์สิน สติปัญญา และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ศาสนาอิสลามมีบทบัญญัติห้ามสิ่งเสพติดเพื่อประโยชน์ในการดูแลสติปัญญาของมนุษย์ซึ่งเป็นหนึ่งในห้าประการดังกล่าวไม่ให้เสียหาย เพราะสิ่งเสพติดทุกชนิดเป็นโทษต่อระบบสมองของผู้เสพ ทำให้ผู้เสพมึนเมาไม่ได้สติ อาจจะก่ออาชญากรรมร้ายแรง

ละเมิดต่อศีลธรรมอันดีงาม หลักการป้องกันปัญหา ยาเสพติดประยุกต์จากหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ครอบครัวต้องให้ความสำคัญในการดูแลอบรมลูก ต้องคบเพื่อนที่ดีเคร่งศาสนา และอย่าฟุ่มเฟือย

สรุปได้ว่าหลักการและแนวทางในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดมี 3 หลักการด้วยกัน คือ 1) ครอบครัวต้องเคร่งครัดในเรื่องของศาสนา เพราะเป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้ลูกๆ ห่างไกลจากยาเสพติด โดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองอาจจะชวนลูกๆ ไปมัสยิด ให้หัวใจของเด็กๆ ผูกพันกับมัสยิด หรือทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันเมื่อไหร่ก็ตามที่เด็กๆ หรือเยาวชนได้รับความรัก การดูแล เอาใจใส่ที่ดีอย่างถูกวิธี เขาก็จะไม่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป 2) การให้เยาวชนคบเพื่อนที่ดี เคร่งครัดในเรื่องของศาสนา เพราะเพื่อนที่ดีจะไม่นำหรือชักชวนกันไปสู่การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทำให้สามารถเป็นเกราะป้องกันเยาวชนไม่ให้เข้าไปสู่ภาวะความเสี่ยงต่อการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้ โดยเยาวชนสามารถพบเพื่อนที่ดีในสถานที่ที่ปลอดยาเสพติด 3) ดำเนินชีวิตท่ามกลางสิ่งแวดล้อมหรือสังคมปัจจุบันให้ได้ แต่อย่าฟุ่มเฟือย และจงห่างไกลจากยาเสพติด เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ให้ประโยชน์ทั้งต่อร่างกายและสมอง และยังส่งผลร้ายต่อร่างกายและสมองอีกด้วย จะเห็นว่าอิสลามได้สั่งห้ามในเรื่องของการฟุ่มเฟือย ยิ่งสำหรับยาเสพติดแล้ว อิสลามย่อมสั่งห้ามอย่างเด็ดขาด เนื่องด้วยเป็นสิ่งที่เกินเลยขอบเขตของความฟุ่มเฟือย แต่เป็นระดับของการทำลายร่างกายและสมอง

เอกสารอ้างอิง

- บุรฉัตร จันทรแดง. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาใน
เขตพื้นที่ตะเข็บชนแดนลุ่มน้ำโขง. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 14(3), 424-432.
- วิสุทธิ์ บิลล๊ะเต๊ะ. (2552). สายรัก สายชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา: อาลีพาณิชย์.
- ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข. (2564). แผนยุทธศาสตร์ด้าน
การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564-2566.
- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ประเทศไทย.(2542). พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายภาษาไทย.
อัลมะดีนะฮ์อัลมุนาวะเราะฮ์ : ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี
(พ.ศ.2560 - 2579).
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2550). การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม. (2564). แผนปฏิบัติการ
ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2565.
- อาลี อีซา. (2543). หะดีษที่ถูกคัดเลือก. กรุงเทพฯ: สายสัมพันธ์.